

Valberedning

Valberedningens roll

Valberedningens roll är att till nästkommande föreningsstämma föreslå valbara och lämpliga kandidater till de förtroendeposter som stämman ska välja.

Valberedningen är viktig i alla demokratiska organisationer. Man är det "organ" som mottar medlemmarnas kandidatnomineringar och som *opartiskt* arbetar fram förslag till stämmobeslut om ny styrelse.

En valberedning kan inte komma till en stämma med beskedet att man inte hittat några lämpliga kandidater till de poster som blir vakanta då nuvarande ledamot/suppleant av sagt sig omval eller då fyllnadsval krävs. I sådana fall måste stämman ajourneras (d.v.s. skjutas upp en kort stund eller till ett senare datum) för att finna valbara kandidater till de lediga styrelseposterna. Stämman kan alltså inte avslutas förrän alla stadgebundna val har gjorts.

Valberedningen kan också åta sig andra uppgifter under själva stämman (föreslå styrelsearvode, hjälpa till med rösträkning m.m.) Detta sker på styrelsens uppdrag och kräver samarbete i planeringen av stämman.

Som ledamot i valberedningen bör du

- ha bredast möjliga person/medlemskännedom
- känna till föreningens verksamhet/målsättning (stadgarna § 1)
- ha kunskap om vad uppdraget i styrelsen innebär och kräver
- ha kunskap om reglerna om föreningsstämmen.

Man bör sträva efter att till valberedare utse kunniga och erfarna medlemmar.

Valberedningen möter nuvarande styrelse

Valberedningen måste skaffa sig kunskaper om nuvarande styrelse och dess arbetssätt för att veta vad man ska "leta efter" till nästkommande styrelse.

Boka därför tid för ett samtal, t.ex. i anslutning till ett styrelsemöte

Nedanstående frågor kan vara bra att ställa till styrelsen för att kunna arbeta vidare i valberedningen och möta nya kandidaters frågor:

- När sammanträder man (hur ofta, är det dagtid eller kvällssammanträde, hur långa sammanträden)?
- Kallas suppleanterna till sammanträden?
- Hur jobbar man (arbetsutskott eller andra former)?
- Närvaro/intresse/aktivitet i styrelsearbetet?
- Vilka står i tur att avgå och hur ställer man sig till eventuellt omval?
- Är nuvarande antal ledamöter/suppleanter rätt eller bör en förändring föreslås stämman?
- Vilket datum planeras stämman till?

Några kommentarer till frågorna ovan:

Ledamöters/suppleanters närvaro framgår av styrelsen protokoll som endast styrelsen själva och revisorerna har till gång till. Be därför sekreteraren om en enkel sammanställning över närvaron på styrelsemötena efter senaste stämman. För att kunna göra en bedömning är det viktigt att veta om suppleanterna alltid kallas eller ej.

Arvodet till Styrelsen fördelas inom styrelsen på konstituerande mötet och det är upp till varje styrelse att besluta om kriterierna för fördelningen, så att den speglar arbetsinsatserna.

Valberedningen bör känna till huruvida stämman beslutade om ett styrelsearvode förra året och principerna för fördelningen av "klumpsumman".

Tips inför mötet med styrelsen

Träffa nuvarande styrelse och intervju dem för att sätta dig in i deras arbetssätt. I en väl fungerande styrelse bör det inte vara några svårigheter att få besked om huruvida de ledamöter/suppleanter som står i tur att avgå ställer upp till eventuellt omval eller

ej. Erfarenheten visar dock att de enskilda personerna hellre lämnar sitt besked och eventuella kommentarer till sitt beslut, till valberedningen i *enrum*.

Antalet suppleanter får inte överstiga antalet ledamöter. En ledamot kan ibland avgå ur en styrelse mitt under verksamhetsåret, kanske som en följd av att han/hon flyttar från bostadsrättsföreningen. Ibland händer det att styrelsen, *av okunskap*, då själv beslutar utse en suppleant i styrelsen som ledamot fram till nästa stämma. *Detta är fel*, eftersom det, enligt stadgarna, är föreningsstämman som väljer ledamöter och suppleanter. När en vakans bland ledamöterna uppstår är det rätta att en suppleant går in med rösträtt vid varje enskilt sammanträde, men kvarstår på sin suppleantplats till nästa stämma.

En styrelse kan föreslå sin stämma att förändra antalet ledamöter/suppleanter inom stadgarnas ramar. Styrelsen kan t.ex. föreslå att man minskar från 7 till 5 ledamöter men bibehåller antalet suppleanter med 3. Orsakerna kan vara många; man minskar antalet av ekonomiska skäl, man ökar antalet när man vet att styrelsen står inför stora arbetsinsatser, t.ex. ombyggnader och stambyten. Förändringar av antalet ledamöter och suppleanter kan i princip göras vid varje stämma, men det är mycket ovanligt. Valberedningen bör diskutera frågan med nuvarande styrelse för att ha rätt förutsättningar i sitt uppdrag. Kom dock ihåg att det är stämman som beslutar om förändringar av antalet ledamöter/suppleanter. Detta görs under punkten m) i dagordningen och senare, under punkten p) gör man personvalen. En konsekvens av denna möjlighet att förändra antalet styrelseledamöter/suppleanter är att valberedningen ibland får vara förberedd med två förslag att förelägga stämman. Ordinarie föreningsstämma ska hållas inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår, dock tidigast två veckor efter det att revisorerna överlämnat sin berättelse. Det är vid tiden för bokslutet som styrelsen brukar börja planera för föreningens stämma. Om datumet för föreningsstämman inte är "spikat" när valberedningen träffar styrelsen bör beslut tas för vem som, i god tid, meddelar valberedningens sammankallande när datum för stämman fastslagits.

Valberedningens samlade bild

När valberedningen nu skaffar sig en bild av föreningens styrelsearbete och vet vilka platser i styrelsen som ska tillsättas av föreningsstämman är det dags att börja bearbeta de förslag och nomineringar som inkommit från föreningens medlemmar. Erfarenheter från allt föreningsliv visar att det inte är någon "köbildning" av personer som är villiga att åta sig ett förtroendeuppdrag. Brf Hammarby Strand är nog tyvärr inget undantag i detta sammanhang. Därför åligger det nu valberedningen att "dammsuga" bland föreningens medlemmar för att få fram *lämpliga kandidater*.

Hur väljer man rätt kandidater?

När man blir invald av medlemmarna i deras bostadsrättsförenings styrelse innebär det ett förtroendeuppdrag, d.v.s. medlemmarna ger någon sitt förtroende att arbeta för medlemmarna och föreningens bästa under mandatperioden. Tanken bakom den i bostadsrättsförenings stadgar fastlagda växelvisa avgången, d.v.s. att hälften av antalet ledamöter och suppleanter väljs av varje års stämma medan resten har ett år kvar på sin mandatperiod (kvarstår till nästa stämma) är att man vill ha en viss kontinuitet i styrelsearbetet. Om alla skulle väljas på en gång varannan föreningsstämma skulle risken vara överhängande att man tappar kompetens och erfarenhet och att arbetet i styrelsen blir allt för "ryckigt".

Valberedningen bör förvissa sig om att de nominerade kandidaterna är införstådda med föreningens övergripande ändamål, som beskrivs i stadgarna § 1.

Det närmar sig – valberedningen har ett färdigt förslag

Kanske är det så att valberedningen finner att man har för många kandidater. En eller flera i nuvarande styrelse har sagt ja till omval och flera medlemmar i föreningen har accepterat att kandidera. Alla kommer inte att kunna föreslås av valberedningen vid föreningsstämman. När valberedningen tittat på spridning och matchning finner den kanske att man borde föreslå en viss person eller kompetens framför en annan.

Alla kandidater, både de som sitter i nuvarande styrelse och står på tur att avgå, men som accepterar omval och de "nya" som kandiderar ska ingå i valberedningens diskussion. Det är inte självklart att någon i nuvarande styrelse ska omväljas till den nya styrelsen, *men* det är ovanligt att valberedningen "petar" någon tidigare ledamot som accepterat att bli omvald. Här kommer valberedningens tidigare inhämtade kunskaper från intervjuer, möte med styrelsen, medlemskännedom och medlemskontakter väl till pass.

En mycket viktig uppgift för valberedningen är att personligen informera de personer som nominerats eller sagt ja till omval, men som av ovanstående skäl inte kommer att föreslås av valberedningen på föreningsstämman.

Lycka till